

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 05446-22/2019-ERU

V Jihlavě dne 10. března 2020

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti Energie pro Tebe a.s., se sídlem Korunní 2569/108, Vinohrady, 101 00 Praha 10, IČ: 064 99 619 (dále též „odpůrce“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05446-15/2019-ERU ze dne 17. září 2019 (sp. zn. SLS-05446/2019-ERU), kterým Energetický regulační úřad ve sporném řízení podle § 17 odst. 7 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl na návrh pana ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████ (dále též „navrhovatel“), zastoupeného paní ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████, že právní vztah mezi navrhovatelem a odpůrcem smlouvou o sdružených službách dodávky plynu ze dne 1. února 2019 nevznikl, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustanovené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti Energie pro Tebe a.s., se sídlem Korunní 2569/108, Vinohrady, 101 00 Praha 10, IČ: 064 99 619, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05446-15/2019-ERU ze dne 17. září 2019 (sp. zn. SLS-05446/2019-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Řízení o návrhu

Dne 16. května 2019 navrhovatel podal návrh na zahájení sporného řízení s odpůrcem jakožto obchodníkem s plynem, který dále doplnil podáním dne 28. května 2019. Navrhovatel uvedl, že byl dne 19. prosince 2018 kontaktován pravděpodobně zákazníkem společnosti Interní výběrové řízení s.r.o. (dále též „zprostředkovatel“) ve věci sjednání smlouvy, jejímž předmětem bylo uspořádání výběrového řízení, na základě čeho by navrhovateli byl vybrán nový dodavatel plynu. Navrhovatel uvedl, že s ohledem na jeho věk mu nebylo po telefonu zcela zřejmé, k čemu se zavazuje, zároveň byl uveden v omyl ohledně toho, že se bude moci se smlouvou seznámit. Navrhovatel je přesvědčen, že nedal souhlas k uzavření smlouvy a neudělil plnou moc. Dne 6. února 2019 obdržel navrhovatel dopis společnosti Interní

výběrové řízení s.r.o., že na základě smlouvy o přihlášce k výběrovému řízení na dodavatele elektrické energie a plynu ze dne 19. prosince 2018 je jeho novým dodavatelem plynu právě odpůrce. Stávající dodavatel plynu na žádost navrhovatele podal výpověď podle § 11a odst. 3 energetického zákona, která byla odmítnuta odpůrcem s tím, že smlouva o sdružených službách dodávky plynu byla uzavřena v obchodních prostorách. Navrhovatel s tímto postupem opakovaně vyjádřil nesouhlas, dne 25. března 2018 obdržel přípis odpůrce, že smlouva je platná a kroky, které by byly v rozporu s uzavřenou smlouvou, by vedly k sankční pokutě ve výši 10 000 Kč. Zároveň byla navrhovateli udělena sankce od předchozího dodavatele. Navrhovatel vyjádřil přesvědčení, že právní vztah ze smlouvy o sdružených službách dodávky plynu mezi ním a odpůrcem nikdy nevznikl.

Odpůrce Energetickému regulačnímu úřadu dne 10. června 2019 sdělil, že navrhovatel uzavřel smlouvu na dodávky zemního plynu s odpůrcem prostřednictvím zprostředkovatele, jemuž zároveň udělil plnou moc. Smlouva se zprostředkovatelem byla uzavřena dne 19. prosince 2018 distančním způsobem, k prokázání tvrzeného doložil odpůrce telefonickou nahrávku. Odpůrce proto odmítl závěr o tom, že by právní vztah nevznikl.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 05446-15/2019-ERU ze dne 17. září 2019 Energetický regulační úřad návrhu navrhovatele vyhověl.

Energetický regulační úřad uvedl, že stěžejní je zodpovězení otázky, zda byla mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem uzavřena distančním způsobem „smlouva o přihlášce k výběrovému řízení na dodavatele zemního plynu“ ze dne 19. prosince 2018. O této otázce si správní orgán učinil úsudek jako o otázce předběžné ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu. Úřad proto provedl důkaz telefonickým hovorem ze dne 19. prosince 2019, když písemnost, kterou má navrhovatel k dispozici, je až smlouva s předmětem dodávky plynu ze dne 1. února 2019, která mu byla doručena zprostředkovatelem dne 6. února 2019. Energetický regulační úřad k telefonnímu hovoru uvedl, že předně v jeho rámci zřetelně nezaznělo, kdo bude stranou smlouvy, což navíc zjevně bylo navrhovateli nejasné. Dále konstatoval, že hovor byl veden způsobem spočívajícím v rychlém sdělování velkého počtu často nedůležitých informací, jimiž byla zastřena okolnost, že hlavním účelem hovoru je uzavření smlouvy. Nedošlo tak k řádnému splnění informační povinnosti ve smyslu § 1825 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).

Energetický regulační úřad dále uznal za důvodnou námitku neuzavření smlouvy a neudělení plné moci, když samotná okolnost uzavření smlouvy byla zastřena a bylo hovořeno i o přihlášce k internímu výběrovému řízení. Nabídka uzavření smlouvy musí mj. obsahovat podstatné náležitosti smlouvy tak, aby smlouva mohla být uzavřena jejím jednoduchým a nepodmíněným přijetím, v daném případě tomu tak nebylo. Ze záznamu telefonního hovoru nelze zjistit, jaké jsou podstatné náležitosti předkládaného návrhu smlouvy. Zprostředkovatel sdělil navrhovateli informace o různých věcech, jaké jsou ovšem podstatné náležitosti uzavírané smlouvy nikoliv. Obdobně Energetický regulační úřad hodnotil vznik zastoupení mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem, které bylo následně využito ke sjednání smlouvy s předmětem dodávky plynu s odpůrcem. Zprostředkovatel musel vědět, že celou dobu komunikuje s osobou, která není schopná obsah hovoru vnímat

a požaduje zaslat dokumenty k prostudování, která za celou dobu hovoru neprojevila výslovný a nepodmíněný souhlas s učiněnou nabídkou, a to ani v případě zastupování.

Z výše uvedených okolností Energetický regulační úřad učinil závěr, že aby smlouva mezi navrhovatelem a odpůrcem byla platně uzavřena, přičemž za navrhovatele jednal domnělý zástupce, bylo by podmínkou platné zmocnění. V důsledku jeho absence ale navrhovateli z jednání společnosti Interní výběrové řízení s.r.o. s odpůrcem nevznikla žádná práva a povinnosti.

III. Rozklad odpůrce

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05446-15/2019-ERU ze dne 17. září 2019, které bylo odpůrci doručeno 24. září 2019, podal odpůrce dne 1. října 2019 rozklad.

Odpůrce v podaném rozkladu uvedl, že napadené rozhodnutí je nezákonné a o návrhu by mělo být rozhodnuto tak, že právní vztah mezi navrhovatelem a odpůrcem vznikl, a právě tak má odvolací orgán rozhodnout, případně má napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání. Dle odpůrce je z obsahu podání účastníků i vyjádření správního orgánu zřejmé, že posuzovaná věc závisí nikoliv na vztahu mezi navrhovatelem a odpůrcem, ale odpůrcem a třetí osobou - společností Interní výběrové řízení s.r.o. Rozhodováním o předběžné otázce nemůže dojít k zásahu do rovnosti práv účastníků řízení, přičemž v daném případě se tak stalo, neboť předmětem rozhodování o předběžné otázce je jednání, jehož nebyl odpůrce účasten a je kladen do absurdní právní pozice, kdy je po jeho osobě požadováno, aby předkládal důkazy k prokázání smluvního vztahu, jehož není účastníkem. Uvedl, že sporná smlouva vznikla na základě platného zmocnění, a pokud je z předložené plné moci zřejmé, že byla zmocněnci udělena a její rozsah opravňuje zmocněnce k takovému jednání, dle odpůrce mohlo a také došlo k řádnému uzavření smlouvy mezi ním a navrhovatelem. Jelikož nemohl správní orgán rozhodnout o předběžné otázce, nemohl pak rozhodnout ani o otázce hlavní.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad odpůrce byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 věty první správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Podle § 141 odst. 9 správního řádu ve sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Rada předně uvádí, že zjevně nelze vyhovět jednomu z návrhů odpůrce v podaném rozkladu, a to návrhu na údajnou změnu rozhodnutí. Ve sporném řízení vymezuje jeho předmět navrhovatel v souladu s § 141 odst. 7 správního řádu a tím je správní orgán vázán. V případě návrhu na nevznik/neexistenci právního vztahu nemůže rozhodnout o tom, že takový vztah vznikl/existuje, nanejvýš takový návrh zamítnout. Návrh odpůrce tedy nepředstavuje návrh na změnu napadeného rozhodnutí.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada konstatuje, že se plně ztotožňuje se závěry, které jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí. Je přitom nutno vycházet z toho, že mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem nebyla uzavřena písemná smlouva, ani písemná plná moc (resp. ujednání o zastoupení ve smyslu § 441 občanského zákoníku). V zásadě přitom nemá smysl mezi nimi rozlišovat, v samotném telefonním hovoru podstatné smluvní náležitosti tzv. smlouvy o interním výběrovém řízení (resp. smlouvy o přihlášce) nezazněly, a z kontextu případu je zřejmé, že jejím účelem a domnělým obsahem byla možnost zprostředkovatele sjednat za navrhovatele smlouvu o dodávkách plynu. Z provedeného dokazování dále vyplývá, že odpůrci byl předložen záznam telefonického hovoru mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem, který byl jediným existujícím dokladem o zprostředkovatelem tvrzeném zmocnění k uzavření smlouvy. Odpůrce takto nemohl jednat v dobré víře ohledně toho, že zprostředkovatel skutečně zastupuje navrhovatele. Z jeho setrvalé argumentace v průběhu sporného řízení spíše vyplývá pochybnost, zda se na jednání zprostředkovatele přímo či nepřímo nepodílel, neboť jeho jednání nelze označit jakožto odpovědné jednání podnikatele při uzavření smlouvy.

Obsah telefonického hovoru mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem podle Rady zcela zřetelně vypovídá o tom, že navrhovatel neprojevil úmysl uzavřít se zprostředkovatelem smlouvu či ho zmocnit k uzavření smlouvy jiné. Prvostupňový správní orgán přepis tohoto hovoru v plném znění uvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí, je proto zbytečné ho na tomto místě opakovat. Rada proto uvádí pouze zásadní skutečnosti. Předně je zřejmé, že až přibližně v polovině hovoru bylo navrhovateli sděleno, že se má jednat o uzavření smlouvy, tato informace byla navíc zastřena dalšími skutečnostmi, které jen stěží mohl navrhovatel v rámci telefonního hovoru vyhodnotit (že se jedná o jakési interní výběrové řízení, že do něj navrhovatel má podat přihlášku, vyvolání dojmu, že cílem hovoru je souhlas ke zpracování osobních údajů). Souhlas, který navrhovatel v průběhu hovoru vyjádřil, se v prvním případě týkal informace, že mu veškeré listiny budou doručeny v listinné podobě (z čehož mohl očekávatelně dovodit, že smlouva není uzavírána telefonicky), v druhém případě že se „distančně hlásí do interního výběrového řízení“ (což je z hlediska právního naprosto nepochopitelná formulace z hlediska zamýšlených právních důsledků, které by takové jednání mělo vyvolat). V třetím případě vyjádřil navrhovatel souhlas s udělením plné moci, aniž by však bylo zřejmé, že na jejím základě bude uzavřena smlouva. Navrhovatel se v průběhu hovoru opakovaně vyjádřil způsobem, který musel vzbudit pochybnosti o obsahu projevu jeho vůle, předně v případě prvního vyjádření pochybnosti (*No, to jako souhlasím, ale mě to přijde ...*) byl druhým účastníkem přerušen, dvakrát uvedl, že dobře neslyšel, co jemu sdělováno, vyjádřil přesvědčení, že právní relevanci budou mít případně až listiny, s nimiž se bude moci seznámit (*To přibalte do té pošty..., No, tak záleží, co přijde a jak to tam bude, samozřejmě, no tak..., No, dobře, tak pošlete ten papír, já se na to podívám.*). Když se otázal, zda důsledkem uzavření smlouvy a udělení plné moci je, že zprostředkovatel za něj bude moci jednat, byl ujištěn, že nikoliv a že mu listiny přijdou „k pročení“.

V daném případě se jak u přihlášky (smlouvy) do výběrového řízení, tak u plné moci, jednalo toliko o zdánlivé právní jednání navrhovatele. Podle § 551 občanského zákoníku platí, že o právní jednání nejde, chybí-li vůle jednající osoby. Jak uvádí právní doktrína [Lavický, P. a kol.: *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář.* nakl. C. H. Beck, Praha 2014, s. 1965 a násl.], právní jednání je projev vůle, který směřuje k vyvolání právních

následků. Vůle jednatelů je základem každého právního jednání, bez vůle nemůže právní jednání vzniknout. Vůle je vnitřní psychický vztah jednatelů k zamýšlenému (chtěnému) právnímu následku. Vůle je založena na tom, jaké právní následky chce účastník svým jednáním vyvolat. Samotná vůle však ke vzniku právního jednání nevede, k tomu, aby se vůle stala právně relevantní, musí být projevena navenek určitým objektivně poznatelným způsobem. Právní jednání je založeno na jednotě vůle a jejího projevu, základním pojmovým znakem každého právního jednání je projev vůle. O právní jednání nejde, chybí-li vůle jednatelů, stejně tak o právní jednání nejde, pokud vůle nechybí, avšak není navenek projevena. Takové právní jednání je nicotné (zdánlivé). Navrhovatel v daném případě neprojevil vůli uzavřít se zprostředkovatelem smlouvu spočívající v zajištění jiného dodavatele plynu, ani vůli zmocnit zprostředkovatele k uzavření takové smlouvy za něho, nadto za situace, kdy postupem zprostředkovatele spočívajícím v uzavření smlouvy v obchodních prostorách odpůrce byl navrhovatel zkrácen na svých právech. Jednání navrhovatele, jak je zaznamenáno, neumožňuje učinit jiný závěr, neboť jednání navrhovatele zjevně nebylo informované v důsledku poskytnutí zavádějících informací, navrhovateli nebylo zřejmé, že by se již v rámci telefonního hovoru právně zavazoval.

K tomu je možno doplnit, jak uvedl prvostupňový správní orgán, že minimálně ohledně přihlášky do výběrového řízení lze konstatovat, že k jejímu sjednání nemohlo dojít ani kvůli absenci dohody o podstatných náležitostech. Podle § 1732 občanského zákoníku právní jednání směřující k uzavření smlouvy je nabídkou, pokud obsahuje podstatné náležitosti smlouvy tak, aby smlouva mohla být uzavřena jeho jednoduchým a nepodmíněným přijetím, a pokud z něho plyne vůle navrhovatele být smlouvou vázán, bude-li nabídka přijata. Takové parametry jednání zprostředkovatele v rámci telefonního hovoru nepochybně nesplňovalo.

Pokud se jedná o námitku odpůrce uvedenou v rozkladu ohledně posouzení předběžné otázky ve smyslu § 57 správního řádu, nesouhlasí Rada s důvody, proč by tato otázka (tj. vznik právního vztahu mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem) nemohla být v tomto řízení posouzena. Z hlediska výše uvedeného ustanovení zákona se jedná o otázku, která dosud nebyla pravomocně rozhodnuta, na níž závisí rozhodnutí o otázce hlavní a která není vyloučena z hlediska toho, aby si o ní správní orgán učinil úsudek. Rada v tomto ohledu nespátňuje žádné skutečnosti svědčící pro to, že by i teoreticky mohlo být posuzováním takové otázky narušeno rovné postavení účastníků řízení. O tom lze ostatně hovořit v kontextu odkazovaného § 7 správního řádu v rovině procesních práv, když odpůrci zjevně žádná újma na jeho procesních právech způsobena nebyla, v řízení mohl účinně hájit svá práva, vyjadřovat své stanovisko, navrhopvat důkazy. Skutečnost, že odpůrce pravděpodobně nebyl účasten na jednání mezi navrhovatelem a odpůrcem, neznamená, že by takové jednání nemohlo být v daném sporu posuzováno, a už vůbec ne v situaci, kdy právě na základě tohoto jednání dovozuje odpůrce existenci platného právního vztahu mezi ním a navrhovatelem. Bez existence tohoto domnělého právního jednání by odpůrce vůbec se zprostředkovatelem nemohl smlouvu zdánlivě zavazující navrhovatele uzavřít. Odpůrci zjevně byl znám obsah tohoto jednání, o němž navíc z hlediska jeho průběhu nepanují žádné pochybnosti (platí ostatně zásada dispoziční a žádné nebyly v řízení namítány), proto nemůže být posuzováním předběžné otázky zkrácen na svých právech ani v rovině dokazování. Navrhovatel sice tvrdí, že z plné moci je zřejmé, že byla udělena (ve skutečnosti je touto „plnou mocí“ ve smyslu jeho tvrzení inkriminovaný záznam

telefonního hovoru), ale již neuvádí, z čeho je to zřejmé a v čem prvostupňový správní orgán při hodnocení měl pochybit.

Tvrdí-li navrhovatel, že je kladen do absurdní právní pozice, kdy je po jeho osobě požadováno, aby předkládal důkazy k prokázání smluvního vztahu, jehož není účastníkem, jedná se o námitku pouze hypotetickou. Odpůrce totiž smlouvu uzavřel právě na základě uvedeného telefonního hovoru, z něhož mu muselo být zřejmé, že navrhovatel neprojevil vůli účastnit se jakéhosi nedefinovaného výběrového řízení, na jehož základě údajně zprostředkovatel a odpůrce uvedenou smlouvu uzavřeli (průběh tohoto řízení bohužel odpůrce blíže nedoložil), přičemž podle názoru Rady ani jiný důkaz, který by bylo možno předložit, neexistuje, jelikož předmětný hovor představoval jediné jednání navrhovatele, které bylo uskutečněno.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 ve spojení s § 141 odst. 9 správního řádu Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu, zároveň bylo toto rozhodnutí odůvodněno v souladu s požadavky § 68 odst. 3 správního řádu. Rada neshledala žádné dotčení procesních práv odpůrce, a proto jeho rozklad vyhodnotila jako nedůvodný a rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

██████████, prostřednictvím ██████████
Energie pro Tebe a.s.